

lægges Bestyreren nogen Tvang eller noget Incitament til at sælge, som man ikke finder det passende at paalægge med Hensyn til andre Eiendomme i Landet i Almindelighed. Der er aldeles ingen Tvivl om, at saavel paa dette Gods, som paa alt andet Stiftelsesgods eller ialtsald paa det, der forterer under mig, — thi for andet kan jeg mindre svare — vil der ikke være megen Vanskelighed ved, at Godset kan gaae over til Eiendomsgods, og der er paa disse Godser vist rigelig saadanne Leilighed til at faae det overladt paa billige Bilskaar, som paa private Godser. Men det er, at man benytter sig af de naturlige Forhold, som have dannet sig ved Hjælp af Loven, og at de anvendes ligesaavel for at fremme Salget af slikt Gods som af alt andet Gods, og et ganske Andet er det, at der dertil gives et særdeles Incitament, som jeg troer er overflødig og skadeligt.

Ordføreren: Ja, jeg kan ikke undlade gjentagende at bemærke, at jeg troer vist, at der er mange store Fideicommissbestydere, der heller ikke antage, at det stemmer ganske overens med deres Interesse at opgive hele Fæsteforholdet. Det er min Overbeviisning, at de, der ere i Besiddelse af disse store Majorater eller Fideicommisser, vilde bevare den Formue, som de administrere, langt bedre i Besiddelsen end ved at overføre det til Pengeværdier; men jeg troer, at disse Bestyrere af Majorater bøde sig for den Mening, der nu gjør sig gjældende, at det vilde være skadeligt for det hele borgerlige Samfund, at saadanne Forhold vedvarede; og, maae disse bøde sig saaledes efter den antagne Mening, formener jeg, at de Godser, der staae under offentlige Bestyrelser, ogsaa maae følge den samme Vej. At den høitærede Indenrigsminister lægger særdeles Vægt paa, nu mindre at kunne gaae ind paa Lovforslaget, paa Grund af hvad der er antaget ved den første Paragraph om, hvem der skulde

kunne sælges til, maa jeg ogsaa meget beklage; thi efter hvad man har hørt under Discussionerne, har man dog ikke troet, at det vilde faae en saa overmaade indgribende Virkning, om man fulgte den ene eller den anden af de Bestemmelser, som have været satte under Afstemning.

Kirke- og Underviisningsministeren: Ja, jeg troer vist, at den sidstnævnte Bestemmelse er meget lidet sigende med Hensyn til den Nytte, den kan gjøre; men mig synes, at den har noget i sig selv Unaturligt. Hvad den ærede Ordfører talte om Majoraterne, troer jeg ikke finder nogen Anvendelse i det omtalte Tilfælde. Besidderne af Fideicommissgodser have ofte viist sig at være meget tilbøielige til at afhænde deres Godser; det kan være til stor personlig Fordeel for den nærværende Fideicommissbestynder at afhænde Godset, og han kan ogsaa finde Tilfredsstillelse i, at han kan gjøre vel imod Individuer, som han ønsker at gjøre vel imod; men der har været holdt igjen imod det, naar der ikke har været tilstrækkelig Betyrrelse for, at ogsaa Familien kunde være tjent dermed. Men der er endnu en Omstændighed, som gjør, at hvad der er vedtaget angaaende Lehn- og Fideicommissgods, hvorpaa jeg iøvrigt ikke skal indlade mig, ikke kan anvendes paa offentlige Stiftelser. Det er nemlig i den 9de Artikel i Grundloven sagt, at det ved Lov skal bestemmes, hvorledes Fideicommissgodserne skulle overgaae til fuldkommen Eiendom. Den Lov, som her er Tale om, skal jo være en, skjøndt vistnok meget ufuldstændig, Dpfyldelse af den 9de Artikel i Grundloven; men denne Artikel berører jo slet ikke enten de offentlige Stiftelses Gods eller Embedsgods, og derfor seer jeg ikke, hvorfor den Omstændighed, at der gives en Lov af det omhandlede Indhold for Lehn- og Stamgodser, ogsaa skal finde Anvendelse paa offentlige eller Beneficiargods.